1/3, 20/80 vai Gauss

Kun eräs tunnettu suorapuheinen kansliapäällikkö jäi eläkkeelle, hän totesti, että työtulokset paranisivat selvästi jos kolmasosalle voisi antaa potkut ja kolmasosalle tuplata palkan. Olipas hurjasti sanottu, tuumin aikoinaan. Tämä herjan tyyppinen toteamus on kuitenkin tullut aina silloin tällöin mieleen joutuessani kokemaan ja seuraamaan tätä elävän elämän raadollisuutta.

Merkittävä osa porukasta on tosiaan syystä tai toisesta erittäin sitoutunutta, tunnollista ja tekee ylipitkää päivää ja on valmis kantamaan vastuuta pahoissakin paikoissa. Tätä joukkoa on joskus suorastaan hillittävä ja muistutettava, että on elämää muuallakin. Mutta ilman tätä joukkoa ei hommat olisi koskaan kunnolla hoidettu eikä uusiin asioihin päästäisi ikinä käsiksi.

Toinen osa porukasta on tavallista kunnon työtä tekevää joukkoa, joka tulee töihin säädettynä aikana ja poistuu sieltä, kun aika on. Tekevät työnsä asiallisesti ja kunnolla, mutta ei enempää eikä vähempää. Tavalliset, jokapäiväiset asiat sujuvat niin kuin niiden pitääkin.

Kolmas osa porukkaa keskittyy aika moneen muuhun asiaan kuin työntekoon. Myöhästellään kun ehditään, lintsataan heti kun se on mahdollista, vastustetaan kaikkea muutosta ja varmistetaan, että kaikki sallitut sairaslomat saadaan pidettyä. Valitetaan ja purnataan kaikesta mikä keksitään. Näitä varten joudutaan sitten ylläpitämään valvontakoneistoa sekä mahdollisimman tiukkoja sääntöjä ja kieltoja, joita sitten on valitettavasti ns. tasapuolisuuden vuoksi sovellettava puurtajiinkin.

Tutkikaapa huviksenne vaikka omassa työympäristössänne väittämän paikkansapitävyys. Syntyy ikään kuin empiiristä tutkimusta. Ovatko asiat tosiaan näin ja jos ovat, niin onko asialle mitään tehtävissä? Ehkä on kysymys luonnonlaista?

■

Toisenlainen totuus löytyy tästä 20/80-säännöstä. Eli 20 %:n satsauksella saadaan 80 % tuloksesta. Sen jälkeen tuloksen kasvattaminen edelleen 20 %:lla vaatii 80 %:n lisäsatsauksia. Tämän totuuden koin käytännössä 70-luvulla yrittäessäni myydä konsulttipalveluja. Tämä varmaan ilmenee monessa muussakin myyntityössä, jossa kovilla satsauksilla itse asiassa syödään koko myytävän tuotteen myyntivoitto.

IT-sektorilla alkaa tuntua siltä, että 80 %:n tulokset on jo ylitetty, koska kaikki lisäinvestoinnit alkavat tuntua sen verran eksponentiaalisilta verrattuna saatavaan lisähyötyyn.

Jostain syystä nämä luvut sopivat myös maanmittaustoimeen. Perinteisen maanmittaustoimen kulurakenne on sellainen, että 80 % on palkkauskustannuksia ja loppu osa muita kustannuksia.

■

Herra Gaussista on eniten tunnettu ns. Gaussin käyrä, joka kuvaa monia ilmiöitä meidän ihmisten toiminnasta, käyttäytymisestä ja taipumuksista. Käyrä kuvannee myös hyvin hyvä- ja huonoosaisten jakaumaa.

Pieni osa ihmisistä on päässyt siihen asemaan, että heillä on kaikki mahdollisuudet kupata sekä firmoja että muita kansalaisia aivan poskettomasti suhteessa tekemäänsä työhön. Useimmiten kuitenkin ihan yhteisesti tai muutoin hyväksyttyjen sääntöjen perusteella.

Valtaosa kansalaisista kuitenkin puurtaa enemmän tai vähemmän kovaa jokapäiväisen toimentulonsa eteen, saaden vähän enemmän tai vähemmän tuloja, mutta yhtä kaikki hoitaen itsensä ja asiansa kunnollisesti ja tunnollisesti. Se on tämä keskiluokka, suuri hiljainen enemmistö, jonka harteilla yhteiskunnat joka selviävät tai tuhoutuvat.

Sitten on tämä, toivottavasti pieni, ryhmä syrjäytyneitä ja menosta pudonneita, joko omasta tai jostain muusta inhimillisestä syystä johtuen. Toimivan ja hyvän yhteiskunnan tulee pitää huoli näistäkin.

jurgen.gronfors@hel.fi